

Wiosenne wyzwania w życiu nietoperzy

Ania Fluder
Centrum Przyrodniczo-Edukacyjne
Karkonoskiego Parku Narodowego
Pałac Sobieszów

Nauka o nietoperzach to CHIROPTEROLOGIA.

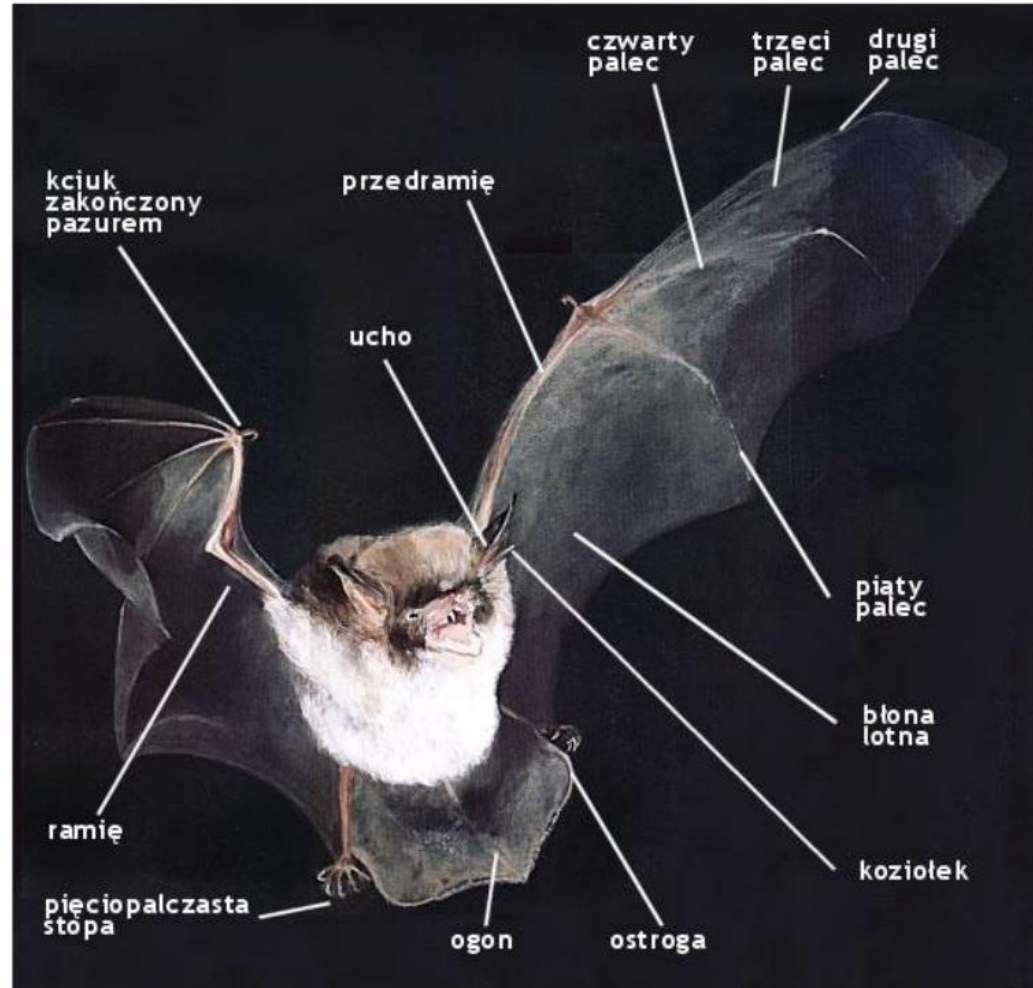
Nazewnictwo wywodzi się od słowa „chiroptera” – rękoskrzydłe, czyli nietoperze.

Nocek duży, fot. Roman Rapała

- Jedyne aktywnie latające ssaki na świecie.
- Nietoperze wyewoluowały około 52 miliony lat temu z małych, nielatających ssaków owadożernych.

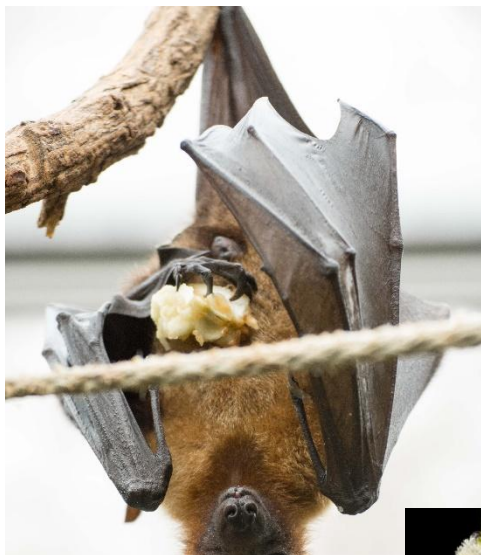
około 1400 gatunków

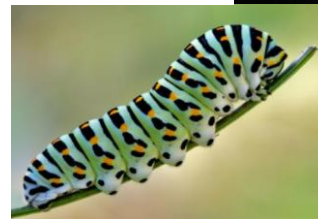
28 gatunków

Rząd: nietoperze

Megachiroptera

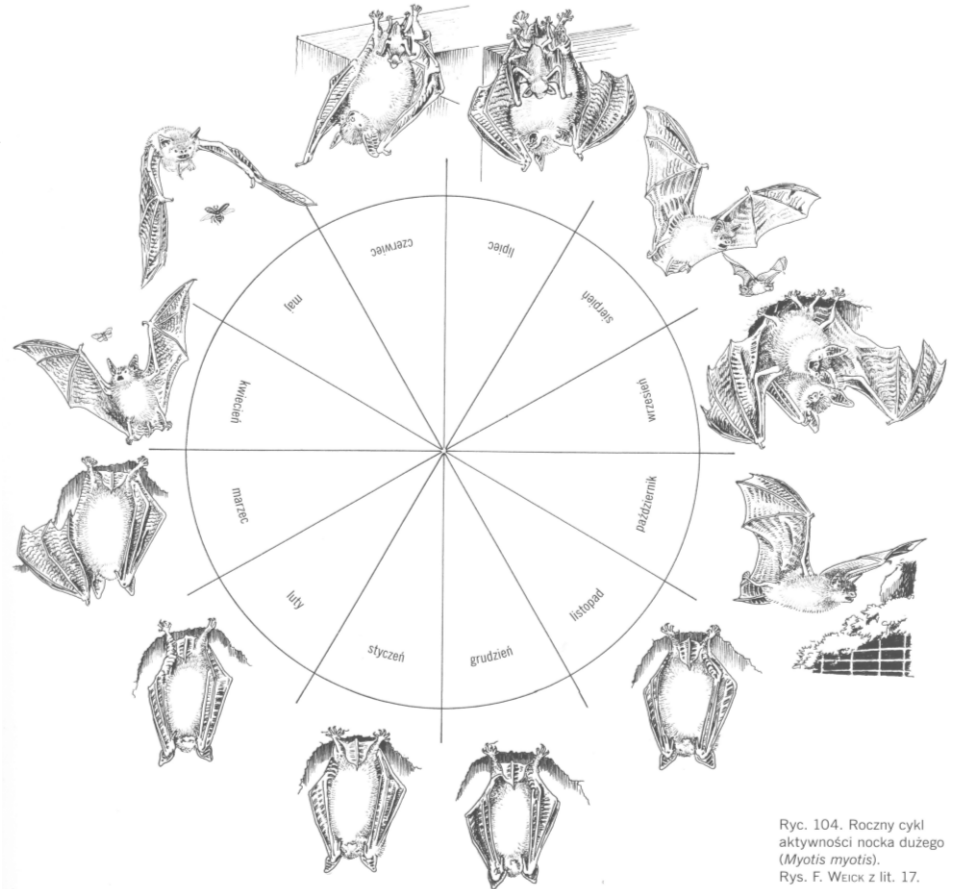

Microchiroptera

Roczny cykl aktywności krajowych nietoperzy

- wiosna – wędrówka z miejsc hibernacji do miejsc rozrodu
- lato – rozród, intensywne żerowanie
- jesień – gody i wędrówka do miejsc hibernacji
- zima - hibernacja

Ryc. 104. Roczny cykl aktywności noca dużego (*Myotis myotis*).
Rys. F. Weick z lit. 17.

Od wiosny do jesieni nietoperze żerują intensywnie, polując na owady po zachodzie słońca. Długie, ciepłe noce sprzyjają ich aktywności i obfitości pokarmu.

Zmiany klimatu

fałszywa wiosna →
wybudzenie →
brak pokarmu →
śmierć

Fot. Adobe Stock

Fot. Ekostraž

Fot. A. Fluder

Karlik Frederick

fot. A. Firszt

video: A. Firszt

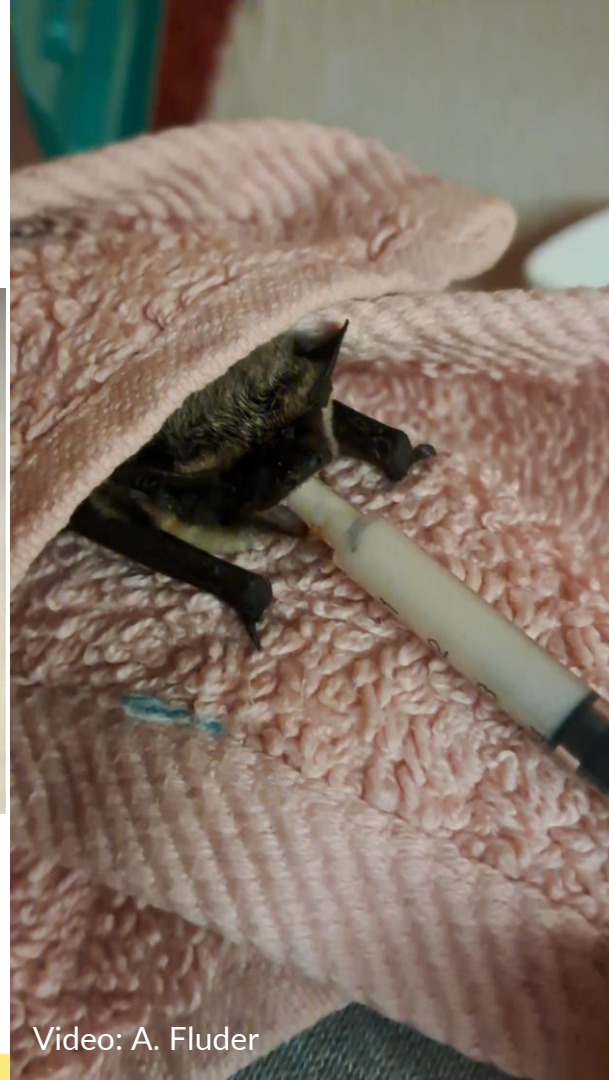

video: P. Spaczyński

Mroczak posrebrzany

Gdzie można spotkać nietoperze poza okresem hibernacji?

- strychy
- dziuple
- pod odstającą korą
- spękania w pniach
- szczeliny w budynkach
- szczeliny pod mostami
- jaskinie
- bunkry

Fot. Iwona i Tomasz Gottfried

Fot. Andrzej Węgiel

Fot. Andrzej Węgiel

piwnice, ziemianki

fot. Ania Fluder

Kolonja rozrodcza nocka dużego (fot. T. Gottfried)

Kościół św. Mikołaja Biskupa we Wleniu

- **budki**
- najlepiej wieszać je na wysokości od 3 do 5 metrów, na drzewach lub ścianach budynków, w miejscach osłoniętych od wiatru i deszczu, a jednocześnie nasłonecznionych
- optymalna ekspozycja to południowa lub południowo-zachodnia

foto. I. Gottried

Niepokojenie nietoperzy w schronieniach

- turyści w jaskiniach, sztolniach itp.
- remonty budynków, uszczelnianie
- wycinka starych drzew (dziuple!)

Fot. M. Przybysz

Kolizje z pojazdami

- Ciągi roślinności służą za drogi migracji nietoperzy zarówno z miejsc kryjówek do miejsc żerowania jak i sezonowych migracji wiosną i jesienią.

<https://www.gov.pl/web/gddkia/bezpieczne-bramki-dla-nietoperzy>

fot. I. Gottfried

- Powietrzne przejścia dla nietoperzy

Ataki drapieżników

Fot. Ania Fluder

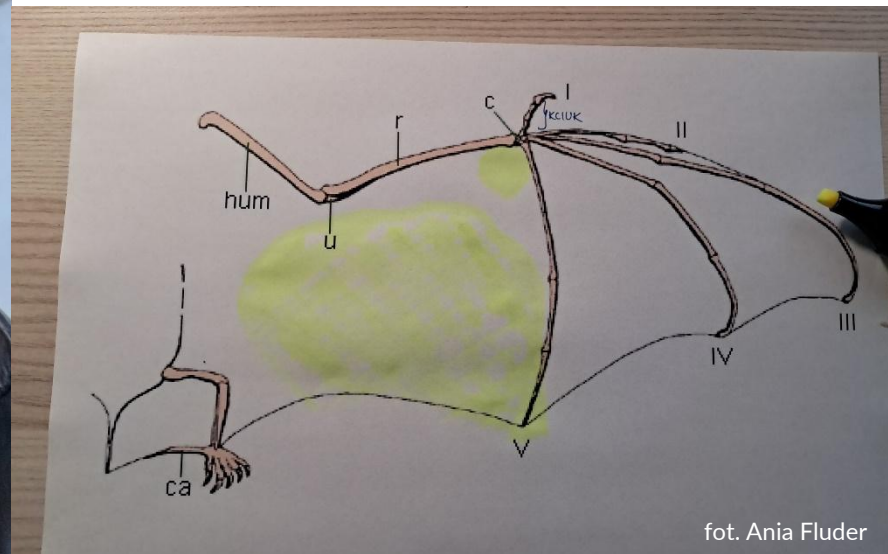

<https://www.reddit.com/r/cats>

Karlik po ataku kota

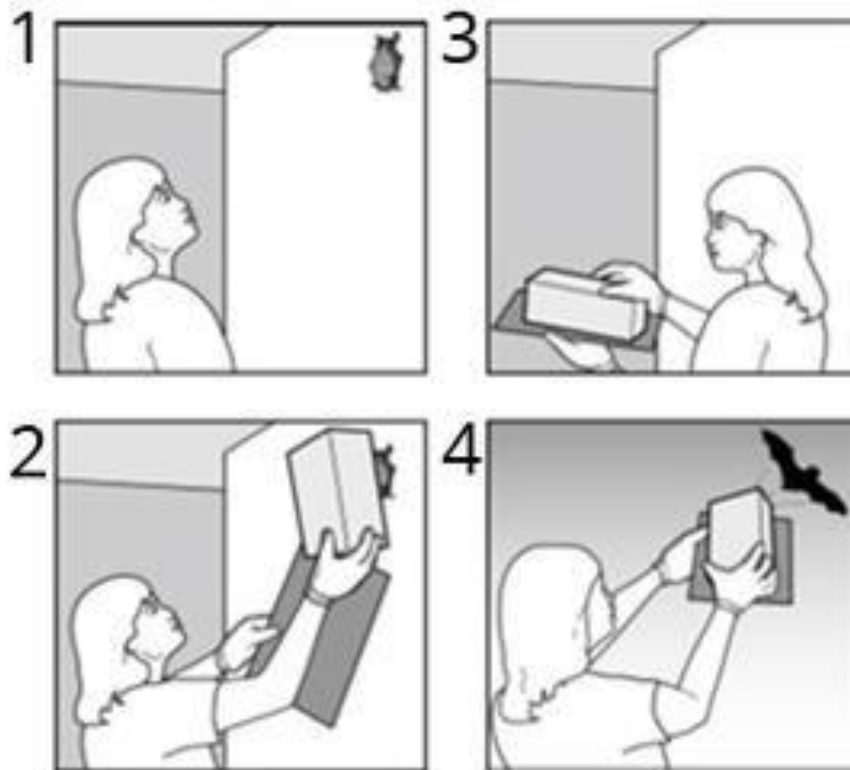

fot. Ania Fluder

fot. Ania Fluder

Nietoperz w mieszkaniu

Video: A. Fluder

Video: A. Fluder

**Dla Ciebie wiosna to
czas radości. Dla mnie
– najtrudniejszy okres
w roku.
Właśnie teraz
najbardziej potrzebuję
Twojego wsparcia.**

Ania Fluder
Centrum Przyrodniczo-Edukacyjne
Karkonoskiego Parku Narodowego
Pałac Sobieszów
ul. Cieplicka 196 A, 58-570 Jelenia Góra
tel. 756 099 143, kom. 724 230 433
www.kpn.gov.pl